

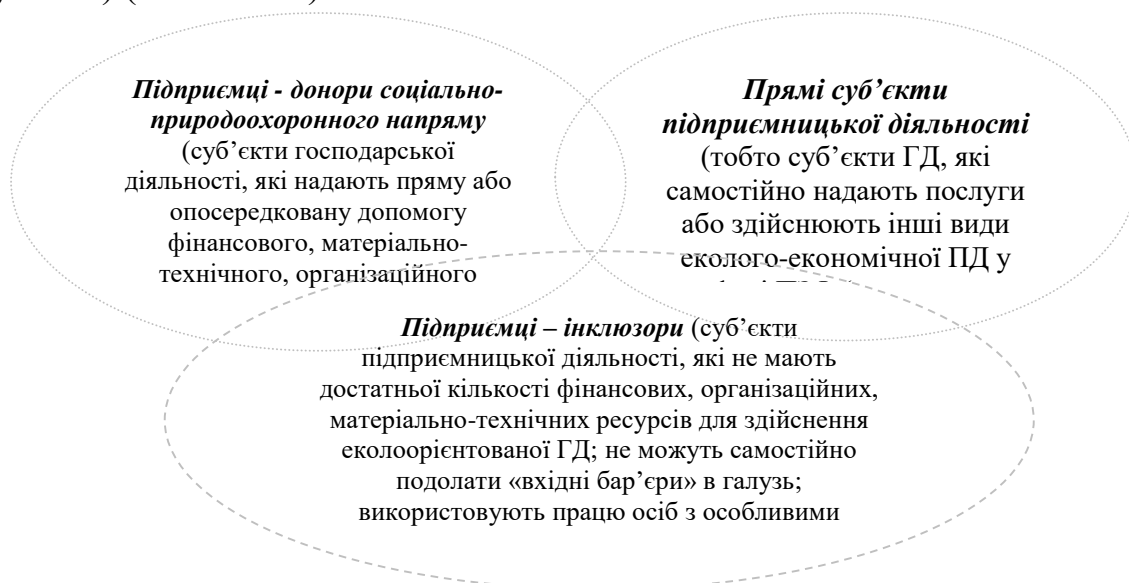
3. Базилевич В.Д., Філюк Г.М. Природні монополії: монографія. К.: Знання, 2006. 367 с. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe?C21COM=S&I21DBN=VFEIR&P21DBN=VFEIR&S21FMT=fullw&S21ALL=%28
4. Мазаракі А.А., Лагутін В.Д. Внутрішній ринок України в умовах дисбалансу між виробництвом і споживанням. Економіка України. 2016. № 4. С. 4–18
5. Діагностика товарного ринку в умовах глобалізації вітчизняного бізнесу / В.П. Пилипчук, О.В. Данніков, І.М. Іваська. URL: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/34874/1/22_132-141.pdf

Ніколайчук Т.О., магістр правознавства, аспірант
Науковий керівник: Хумарова Н.І.,
 д.е.н., с.н.с., ІнстНЕЕ ітуту проблем ринку та
 економіко-екологічних досліджень НАНУ,
 м.Одеса, Україна

ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНА ІНКЛЮЗІЯ У СФЕРІ ЗАПОВІДНОЇ СПРАВИ УКРАЇНИ: ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

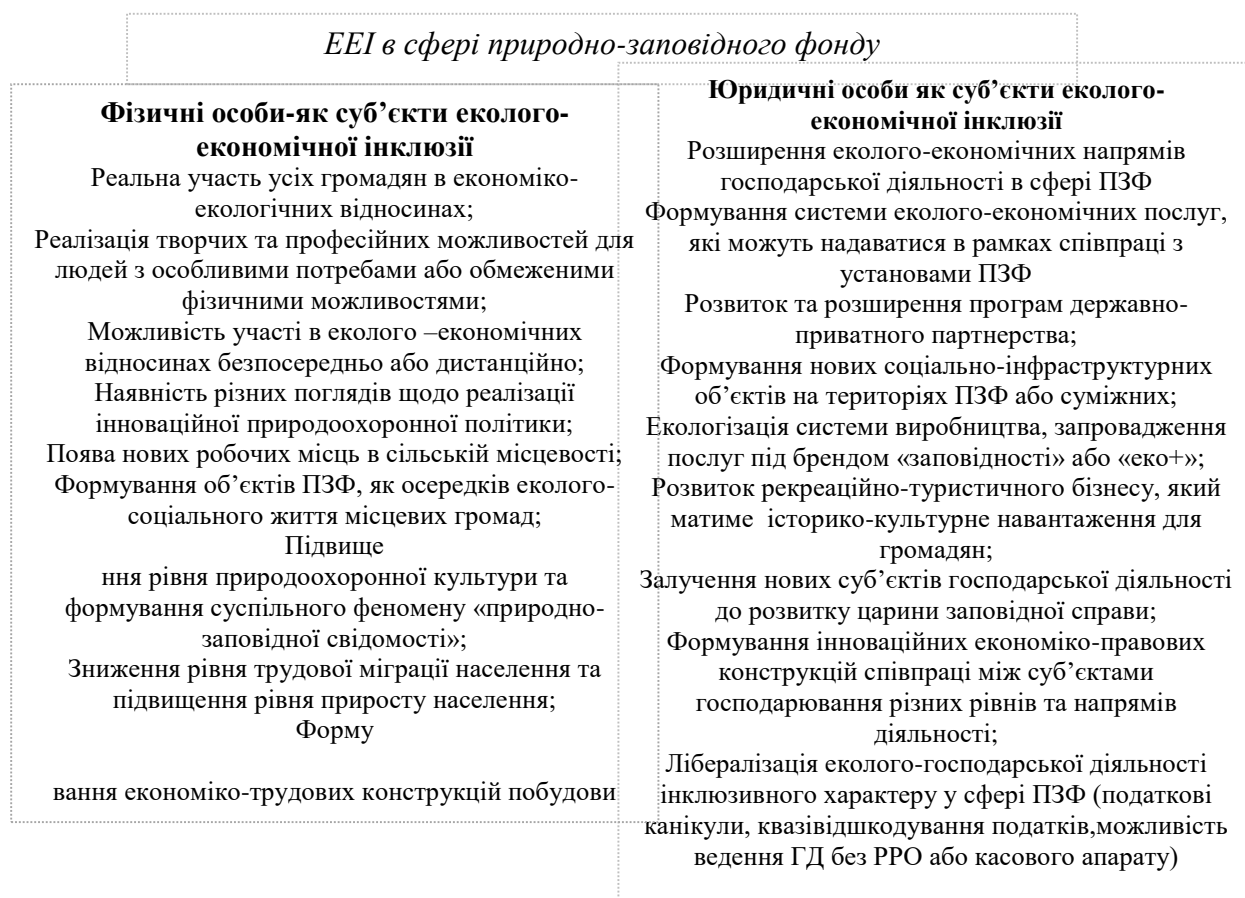
Реалізація інклюзивного підходу у всі сфери національної економіки передбачає інтеграційні процеси для всіх верств суспільства, незалежно від наявності особливих потреб, особливостей психофізичних станів, наявності обмежених фізичних можливостей, ступеню інтеграції в економічні відносини, економіко-організаційних ресурсів. Інклюзування економіко-суспільного середовища має розглядатися в контексті перспектив та умов подальшого розвитку системи еколого-соціальної інтеграції, розвитку екоосвіти, екооздоровлення та екорекреації, екорекреації, надання еко-послуг медичного характеру, розвитку творчих та креативних всіх членів соціуму спрямованих на взаємодію з довкіллям.

Еколого-економічна інклюзія (далі – ЕЕІ) представляє собою концепцію, яка забезпечує широкі можливості та рівноправ'я для економічних учасників (фізичних та юридичних осіб), які мають намір здійснювати еколого-економічну господарську діяльність або бути учасником таких відносин (авторське трактування) (малюнок 1).

Малюнок 3. Види суб'єктів підприємницької діяльності, які приймають участь у господарській діяльності соціально-природоохоронного напрямку

Інклюзування потребують еколого-економічні відносини у сфері заповідного фонду, оскільки чимало суб'єктів господарських відносин наразі не має можливості реалізації своїх еколого-соціальних та еколого-економічних прав; існує штучно створена ізоляція, яка перешкоджає багатьом фізичним особам реалізувати свій професійно-творчий потенціал, а юридичним - отримати новий напрям економічної діяльності, прийняти участь у програмах державно-приватного партнерства. Еколого-економічна інклюзія у сфері природно-заповідного фонду полягає у динаміці скорочення стратифікаційного бар'єру між соціально-суспільною більшістю та меншістю в частині участі в економічному вираженні природних ресурсів (авторське трактування) (Малюнок 2).

Малюнок 2. Фізичні та юридичні особи, як суб'єкти еколого-економічна інклюзія у сфері ПЗФ України (розроблено автором)

Однак, важливого значення набувають саме еколого-економічні відносини інклюзивного характеру у природоохоронній та природно - заповідній сфері, оскільки економічне відображення суспільних відносин у вищезгаданих напрямках перебуває на початковому етапі становлення.

Зокрема, Л.Черчик аналізує інструменти державного та регіонального регулювання розвитку рекреаційної сфери, з позиції економічної

конкурентоспроможності [1; с.147-148], що є дуже актуальним для царини заповідної справи.

А. Якимчук зазначає, що саме об'єкти природно-заповідного фонду внаслідок тривалого кризового стану економіки, дефіциту фінансових ресурсів та відсутності інфраструктурного забезпечення, знаходяться на низькому шаблі розвитку. У перспективі заповідні території мають стати зеленими осередками та ядром при розбудові еколого-економічної складової держави [2; с.172-173]

Господарська діяльність соціально-природоохоронного напрямку (далі СПГД) - це підприємницька діяльність, метою якої є не тільки отримання прибутку, а також вирішення проблем природоохоронного, еколого-економічного, еколого-соціального напрямів розвитку суспільства. СПГД орієнтована на повне перетворення галузі заповідної справи зі статично-адміністративної на динамічно-капіталістичну (ринкову), оскільки основним вектором її діяльності має стати симбіоз охорони, збереження та відтворення унікальних природних комплексів, об'єктів, територій та задоволення еколого-економічних потреб суспільства (авторське трактування). До основних напрямів СПГД можна віднести наступні:

- вирішення нагальних проблем соціально-природоохоронного характеру;

- створення механізмів економіко-соціального забезпечення та професійної (ділової) реалізації незахищених верств населення (наприклад, інваліди, люди з особливими потребами, особи з обмеженими фізичними можливостями);

- забезпечення економіко-соціальних, креативних, творчих можливостей для реалізації професійних та ділових якостей осіб, які проживають у депресивних або несприятливих соціально-географічних умовах (наприклад, переселенці з зони Операції Об'єднаних Сил, АРК Крим);

- підтримка осіб, які мали маргінальне минуле (наприклад, особи звільнені з місць позбавлення волі; особи, які відбувають умовне покарання; особи з низьким рівнем соціально-суспільної відповідальності);

- формування економіко-трудова конструкцій з верствами населення, які перебувають у групах ризику (наприклад, особи які пройшли реабілітацію психологічного характеру або мали травми головного мозку, наслідком яких є профільні захворювання; особи, які мають військові або професійні травми або хвороби у стані ремісії; особи, які пройшли лікування від алкогольної або наркотичної залежності).

Інклюзивний підхід у сфері еколого-економічного благополуччя населення має довгострокові перспективи, оскільки спрямований на поступову інтеграцію всіх верств населення, сумлінну взаємодію з природою на постійній основі, однак, в той же час, потребує залучення чималих обсягів фінансового-організаційного, матеріального-технічного, адміністративного, нормативного, соціально-духовного ресурсів як зі сторони держави, так і з боку представників всіх категорій приватного сектору економіки.

Список використаних джерел:

1. Черчик Л. М. Формування ринкових відносин у рекреаційному природокористуванні : монографія / Л.М. Черчик. – Луцьк : ЛДТУ, 2006. – 352 с.
2. Якимчук А.Ю. Економічне стимулювання розвитку природно-заповідного фонду у контексті екологічної конституції Землі/ А.Ю. Якимчук// Науковий вісник Національного лісотехнічного університету України.-2006.- № 16(8).- С.172-182.

Остапенко В.М., к.е.н.,
доцент кафедри митної її справи та оподаткування
Черкашина В.Г., студентка 4 курсу
Спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, м. Харків, Україна

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОЦІНКИ ПОДАТКОВОГО СТИМУЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГОРЕСУРСІВ

Для формування системи податкових інструментів стимулювання ефективного споживання енергетичних ресурсів важливим є об'єктивне оцінювання податкового регулювання в цій сфері як перед розробкою такої системи інструментів, так і на етапі її коригування, що буде мати певні відмінності (в основному за рахунок наявних даних).

Проблемі оцінювання інструментів податкового регулювання присвячено багато робіт [1; 2; 3], однак на сьогодні так і не розроблено єдиного підходу, який би враховував багатокритеріальність даного завдання. До того ж, оцінювання інструментів податкового регулювання енергорациональності має свої особливості.

Відбираючи критерії для комплексного оцінювання, необхідно керуватися тим, що вони повинні якомога більш повно та всебічно оцінити інструмент податкового регулювання (повинні дозволяти врахувати всі можливі переваги одного інструменту перед іншим), при цьому критерії не повинні повністю або частково повторювати один одного.

Таким чином, для комплексного оцінювання інструментів податкового регулювання можна виділити п'ять основних критеріїв.

1. Бюджетна ефективність, яку можна формалізувати за допомогою виразу (4.1) як співвідношення суми можливих додаткових податкових надходжень у майбутньому (за рахунок зменшення витрат на енергоресурси, збільшення виробництва продукції тощо), економії за рахунок зменшення витрат на енергоресурси в бюджетній сфері та зменшення витрат на надання субсидій населенню (за рахунок зменшення витрат на опалення, підігрів води, електроенергію, побутовий газ тощо) до суми необхідних витрат з боку держави (витрати на прийняття нормативно-правових актів, на здійснення контролю, в тому числі збір звітності тощо) та витрат за рахунок застосування інструментів податкового регулювання (втрати від недоотриманих податкових надходжень, що